
Kompetencja 5 – KARIERA ZAWODOWA

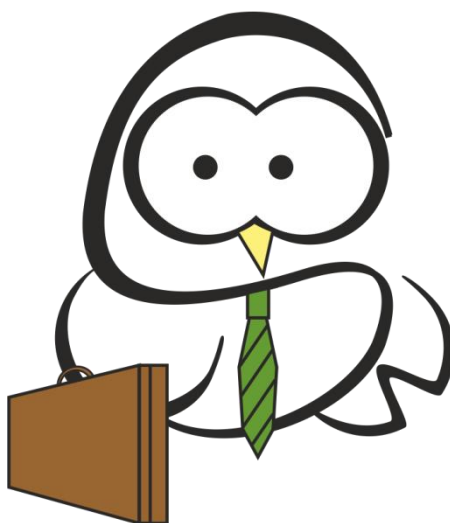

Scenariusz lekcji 6 – Motywacja i automotywacja

Składnik kompetencji:
Motywacja w pracy zawodowej

Scenariusz lekcji 6 – Motywacja i automotywacja

Materiał nauczania:	<ul style="list-style-type: none"> • motywacja w życiu człowieka (TF2), • proces motywacyjny (TA2), • motywy aktywności zawodowej człowieka (TF2), • inwestowanie w siebie (TA2), • ewaluacja własnych działań (TE8).
Środki dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> • flipchart z kompletem pisaków różnokolorowych lub tablica lekcyjna, • stanowiska komputerowe z systemem informatycznym eduKariera, • tablica interaktywna lub projektor multimedialny z możliwością zaprezentowania treści i ćwiczeń zawartych w eduKarierze.
Ćwiczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnianie funkcji procesu motywacyjnego, • rozpoznawanie motywów własnych działań (uczeń wskazuje czynniki).
Czas trwania:	45 minut

Organizacja zajęć i przebieg lekcji

Przed lekcją (zadanie domowe) uczniowie zapoznają się z materiałem teoretycznym, dotyczącym treści kształcenia w zakresie *Motywacji*, umieszczonym w systemie eduKariera.

Celem umożliwienia uczniom zapoznania się z materiałem, na lekcji poprzedzającej zajęcia lub na początku pracy z daną kompetencją, nauczyciel odblokowuje dany temat w systemie. Sprawdzenie, czy uczniowie zaznajomili się z tematem, odbywa się za pomocą kilku prostych pytań kontrolnych, dotyczących pracy w systemie oraz treści merytorycznych, np.:

1. W której kompetencji wyszukaliście podany temat?
2. Czy podobało się wam opracowanie graficzne i co was w nim najbardziej zaniepokoiło?
3. Czy treść podręcznika była dla was zrozumiała?
4. Co moglibyście powiedzieć o motywacji?

Nauczyciel przedstawia szerokie spektrum czynników motywujących. Zagadnienia te można omówić na przykładzie własnych doświadczeń lub odwołując się do przykładów z różnych sytuacji rzeczywistych lub symulowanych. Uczniowie powinni skupić się na tym, co ich motywuje do działania w życiu domowym, szkolnym i społecznym. Czynników motywujących może być wiele i mogą się wśród nich znaleźć następujące bodźce¹:

- pieniądze („Jeśli to zrobię, będę mieć pieniądze i kupię wszystko, czego zapragnę”),
- władza („Jeśli to zrobię, będę najlepszy(-a) i będę mieć władzę nad innymi”),

¹Materiał źródłowy – eduKariera.

Scenariusz lekcji 6 – Motywacja i automotywacja

- zazdrość („Jeśli on(-a) to potrafi, to ja też mogę to zrobić”),
- duma („Zrobię to, aby rodzice byli ze mnie dumni”),
- obowiązek („Zrobię tak, bo jestem dobrym synem/dobłą córką, przyjacielem, pracownikiem, uczniem”),
- sukces („Jeśli to zrobię, osiągnę tak wiele”, „Jeśli to zrobię, osiągnę sukces”),
- nadzieja („Jeśli to zrobię, będzie lepiej”, „To jedyna droga, żeby było mi lepiej”),
- szacunek („Jeśli to zrobię, inni będą mnie bardziej szanować”),
- rywalizacja („Zrobię to o wiele lepiej niż siostra lub brat”),
- patriotyzm („Zrobię to, bo tak zrobiły każdy prawdziwy Polak”),
- wiara itp.

Każdy z tych czynników motywuje nas do działania, choć niektóre z nich, jak np. zazdrość, pieniądze czy władza, mogą być postrzegane negatywnie. Wszystko jednak zależy od tego, jak wykorzystamy energię, którą wyzwala w nas dany czynnik motywujący i jak ją przełożymy na praktyczne działanie, by osiągnąć swój zamierzony cel.

Ćwiczenie: Budujemy motywację. jakie potrzeby motywują człowieka?

Nauczyciel dzieli klasę na 4-5 osobowe grupy. Na tablicy rysuje tabelę, w której wpisywane będą punkty za wykonane zadanie dla poszczególnych grup. Każda z grup ma do dyspozycji kartki papieru i długopisy. Nauczyciel na tablicy rysuje także duży trójkąt i mówi o zaproponowanym przez Maslova podziale potrzeb bez wskazywania, jakie potrzeby wpisane są w kolejne części trójkąta.

Po części wstępnej przechodzi do ćwiczenia.

Prosi uczniów w grupach o zapisanie na kartkach schematu potrzeb według Maslova. Uczniowie mogą zdobyć 5 punktów (za każdy typ potrzeb wpisanych w prawidłowej kolejności - po 1 punkcie). Czas na wykonanie ćwiczenia - 3 minuty. Po tym czasie nauczyciel zbiera kartki, wpisuje punkty i prosi reprezentantów grup o wpisanie potrzeb w odpowiedniej hierarchii w trójkąt na tablicy.

W dalszej części ćwiczenia prosimy uczniów w grupach o rozpoznanie w każdym z typów - konkretnych potrzeb i określenie stopnia ich realizacji przez nich samych.

Na przykład:

„Określiśmy typy potrzeb. Teraz proszę każdą z grup o wpisanie konkretnych potrzeb w części nazwanej „potrzeby fizjologiczne” (np. potrzeba odżywiania). Ustalmy także, kto jest odpowiedzialny za zapewnienie tych potrzeb. Za każdą dobrze wpisaną potrzebę uzyskujecie 0,5 punktu, a przeznaczamy na to zadanie 3 minuty. Po trzech minutach nauczyciel lub poproszony uczeń zbiera kartki i pyta klasę, czy można uznać zaproponowane przez uczniów odpowiedzi, np. ustalając stopień odpowiedzialności za zapewnienie potrzeby odżywiania (w sensie samego aktu za odżywianie odpowiadamy sami za siebie, ale już za zrobienie zakupów odpowiedzialność rozkłada się też na rodziców i innych członków rodziny, poza tym nie można zakupić żywności bez pieniędzy, a to już zapewniają rodzice. Stopień możliwości zakupów zależy od zasobów pieniężnych rodziny)”.

Wyniki zapisujemy na tablicy w tabeli. Każdą potrzebę wpisujemy w odpowiednią część piramidy. Jeśli uczniowie pominęli ważną potrzebę, nauczyciel pyta klasę, czy nie

Scenariusz lekcji 6 – Motywacja i automotywacja

powinno się jeszcze dopisać innych odpowiedzi i podaje pominięte potrzeby, pytając o możliwość ich realizacji. Podczas wypowiedzania się jednej z grup, pozostali uczestnicy mogą podawać kontrargumenty. W ten sposób wywiąże się dyskusja.

Wniosek

Współcześnie duża część potrzeb fizjologicznych i potrzeb bezpieczeństwa zapewniana jest poprzez kupowanie towarów i usług, za które płacimy środkami uzyskanymi poprzez pracę. To rodzice realizują najważniejszą część potrzeb niezbędnych do życia swoich dzieci. Zapewnienie realizacji potrzeb fizjologicznych i bezpieczeństwa to jedna z największych motywacji człowieka do pracy.

W dalszym toku lekcji podobnie postępujemy z każdym z typów potrzeb wpisanych w piramidę Maslova. W trakcie wpisywania potrzeb wyższego rzędu uczniowie ustalają, że to od nich samych zależy realizacja tych potrzeb. Powinniśmy zwrócić uwagę, że dużą rolę w zapewnieniu potrzeby szacunku i uznania oraz samorealizacji ma edukacja, która będzie miała wpływ na naszą przyszłą pracę, zarobki i możliwości zapewnienia potrzeb fizjologicznych oraz bezpieczeństwa nam i naszej rodzinie. Zdobyć dobrego zawodu, ciekawej i dobrze płatnej pracy powinno motywować młodych ludzi do nauki.

Na ćwiczenia przeznaczamy nie więcej niż 15–20 minut lekcji. Dokonujemy podsumowania ćwiczeń i prezentujemy materiał nauczania, wyjaśniając pojęcie motywacji, jej znaczenie w życiu człowieka, przebieg procesu motywacyjnego, wskazując motywy aktywności zawodowej człowieka, zwracając szczególną uwagę na potrzebę „inwestowania w siebie” i starannie dobierając metodę dydaktyczną. Możemy zastosować pogadankę z elementami dyskusji, wykład z prezentacją treści w systemie eduKariera lub inną metodę zaproponowaną w programie nauczania lub dobraną przez nauczyciela, która skutecznie pozwoli osiągnąć efekty kształcenia przez ucznia. W trakcie pogadanki z elementami dyskusji stawiamy pytania. Ilość pytań zależy od poziomu klasy oraz czasu, jakim dysponujemy.

Przykładowe pytania:

1. Proszę określić źródła motywacji.
2. Jakie czynniki kształtują wasze działania i jak przedstawiają się motywy waszego działania?
3. Dlaczego należy „inwestować w siebie”?
4. Wyjaśnijcie motywy aktywności zawodowej człowieka.
5. Czy potraficie zaplanować swoje działania?

Wyróżnione treści uczniowie mogą zapisać w zeszytach.

W dalszej kolejności podsumowujemy wyniki pracy uczniów na lekcji i w trakcie ćwiczeń oraz wystawiamy oceny. Dobrze będzie, jeśli zaproponujemy oceny uczniom z każdej grupy, np. osoby z grupy z najwyższą liczbą punktów - bardzo dobry, osoby z 2 i 3 grupy pod względem liczby zdobytych punktów - dobry, następne grupy w kolejności otrzymują + lub inne wyróżnienie, które stosujemy w przedmiotowym systemie oceniania.

Zadanie domowe:

Wykonanie ćwiczeń i case study w systemie **eduKariera** lub inne ćwiczenia zaproponowane przez nauczyciela.

Scenariusz lekcji 6 – Motywacja i automotywacja

Wskazówki

Dodatkowe przykładowe ćwiczenia można znaleźć w informatycznym systemie wspomagającym nauczanie, nauczyciel może także proponować własne ćwiczenia. Szczegółowe instrukcje do ćwiczeń znajdują się w zasobach systemu eduKariera.

Załączniki do ćwiczeń:

Tabela wyników

L.p.	Potrzeby 1/pkt	Potrzeby 2/pkt	Potrzeby 3/pkt	Potrzeby 4/pkt	Potrzeby 5/pkt
GR 1					
GR 2					
GR 3					
GR 4					

Piramida potrzeb

